

Budynek jest cennym zabytkiem przemysłowym, którego wartość historyczna, architektoniczna i techniczna wynika z integralnego powiązania konstrukcji z zachowanym wyposażeniem technologicznym; elementy takie jak turbiny, suwnice czy kondensatory stanowią nierozdzielalną część struktury budowli, podkreślając jej funkcjonalny charakter i autentyczność historyczną.

Maszynownia T4 usytuowana jest w centrum zespołu, w bloku budynków produkcyjnych; od strony północnej przylega do kotłowni T3, od strony wschodniej do pompowni wody zasilającej T5, z którymi połączony jest funkcjonalnie. Obiekt jest dwukondygnacyjny, niepodpiwniczony, o prostej bryle przykrytej dwuspadowym dachem, z prostopadłościennym świetlikiem w części centralnej. Elewacje cechuje regularna kompozycja otworów okiennych, zgrupowanych w poziome pasy: centralny pas składa się z pięciu dużych otworów, natomiast powyżej znajduje się wąski pas mniejszych okien.

Konstrukcja ścian wykonana jest z cegły, uzupełniona detalami z prefabrykatów betonowych; fundamenty oparto na żelbetowych palach. Wewnątrz zastosowano konstrukcję żelbetową ze słupami wyznaczającymi stanowiska dwóch turbin na piętrze. Dach prefabrykowany, betonowy, został osadzony na kratowych dźwigarach, kryty papą.

Wystrój elewacji zachowany w formie oryginalnej: czerwona cegła licowa, szczyt uskokowy, boniowanie w parterze, proste gzymsy oraz dekoracyjny portal bramy wjazdowej z sztucznego kamienia. Elementy dekoracyjne obejmują wątki ceglane w obramieniach okiennych i fryzie wieńczącym, a także prefabrykowane lampy z kutymi żelaznymi wspornikami. Klatka schodowa przy budynku pompowni posiada wejście ujęte w betonowy portal z supraportą w formie gwiazdy. Stolarka okienna pierwotnie wielokwaterowa, zachowana częściowo w świetlikach oraz klatce schodowej.

Wnętrze maszynowni zachowuje oryginalną konstrukcję oraz wyposażenie technologiczne: generator prądotwórczy „Skoda”, suwnicę oraz elementy infrastruktury technologicznej.

Budynek stanowi cenny zabytek przemysłowy, w którym konstrukcja i wyposażenie technologiczne tworzą nierozdzielalną całość, odzwierciedlając funkcjonalny charakter obiektu i jego znaczenie w historii przemysłowej zespołu.

Pompownia wody zasilającej T5, znajduje się centrum założenia, w bloku budynków produkcyjnych, od strony zachodniej przylega do budynku maszynowni T4, do jego ściany wschodniej dostawiono budynek wieży odgazowywaczy T13. Budynek dwukondygnacyjny, podpiwniczony (basen wodny gł. 3 m) składa się z dwóch części: starszej charakteryzującej się prostą formą i regularną kompozycją otworów okiennych, typową dla wczesnych rozwiązań przemysłowych. Konstrukcja jest murowana z cegły ceramicznej, wzmocniona słupami żelbetowymi. Dach prefabrykowany, betonowy, osadzony na stalowej konstrukcji nośnej, pokryty papą. Elewacje południową i zachodnią wykonano z czerwonej cegły licowej, osadzonej w stalowej ramie konstrukcyjnej. Stolarka okienna pierwotnie wielokwaterowa; w starszej części wymieniona na okna PCV. Część nowsza, została dobudowana od strony wschodniej, obejmuje nadwieszoną nadbudowę od trzech stron, służącą jako obudowa odgazowywaczy T13. Konstrukcja murowana z cegły ceramicznej, wsparta słupami żelbetowymi. Elewacje północna i wschodnia zachowują czerwoną cegłę licową uzupełnioną o pasy i słupy żelbetowe. Stolarka okienna wielokwaterowa, zachowana w stanie oryginalnym. Wysoki stopień zachowania oryginalnej substancji, w tym żelbetowych i stalowych elementów konstrukcyjnych, ceglanych elewacji oraz oryginalnych rozwiązań funkcjonalnych, przesądza o autentyzmie i integralności obiektu. Pompownia T5, powiązana konstrukcyjnie i technologicznie z maszynownią T4 oraz wieżą odgazowywaczy T13, stanowi ważki element ciągu technologicznego elektrociepłowni, zachowując czytelność dawnych procesów technologicznych.

Chłodnia kominowa południowa T7, znajduje się w południowo - wschodniej części zespołu. Bryłę dwunastoboczną wzniesiono w konstrukcji z stalowej; fundament i konstrukcja wsporcza żelbetowa. Wypełnienie konstrukcji jest wtórne. Obiekt reprezentuje wcześniejszy etap rozwoju technologii chłodni kominowych, kiedy poszukiwano efektywnych rozwiązań konstrukcyjnych umożliwiających zarówno właściwe działanie instalacji, jak i ograniczenie zużycia materiałów. Pomimo wtórnego wypełnienia konstrukcji, czytelny pozostaje oryginalny układ i zasadnicza forma przestrzenna, stanowiąca przykład modernistycznego podejścia do projektowania przemysłowego, w którym funkcja i technika determinowały kształt architektoniczny.

Chłodnia kominowa T8 zlokalizowana jest w północno - wschodniej części zespołu przemysłowego. Jest to konstrukcja hiperboloidalna o wysokości około 50 m. Konstrukcja wykonana została w technologii żelbetowej, typowej dla chłodni kominowych z XX wieku. Bryła charakteryzuje się smukłą, zwężającą się ku górze formą, wynikającą z zasad statyki hiperboloidalnej, zapewniającej efektywne odprowadzanie ciepła i stabilność konstrukcji przy minimalnym zużyciu materiału.

Chłodnie kominowe T7 i T8 tworzą charakterystyczną dominantę przestrzenną zespołu Elektrociepłowni „Czechnica”, wpisując się w jego kompozycję technologiczną i krajobraz przemysłowy. Wspólnie obrazują ewolucję rozwiązań konstrukcyjnych w zakresie urządzeń